

De richting der hoofdmeridianen van het astigmatische oog / door H. Snellen.

Contributors

Snellen, H. 1834-1908.
Royal College of Surgeons of England

Publication/Creation

[Utrecht] : [publisher not identified], [1869]

Persistent URL

<https://wellcomecollection.org/works/ths82uyg>

Provider

Royal College of Surgeons

License and attribution

This material has been provided by This material has been provided by The Royal College of Surgeons of England. The original may be consulted at The Royal College of Surgeons of England. where the originals may be consulted. This work has been identified as being free of known restrictions under copyright law, including all related and neighbouring rights and is being made available under the Creative Commons, Public Domain Mark.

You can copy, modify, distribute and perform the work, even for commercial purposes, without asking permission.

**wellcome
collection**

Wellcome Collection
183 Euston Road
London NW1 2BE UK
T +44 (0)20 7611 8722
E library@wellcomecollection.org
<https://wellcomecollection.org>

14.

DE RICHTING DER HOOFDMERIDIANEN VAN HET ASTIGMATISCHE OOG,

door Dr. H. SNELLEN.

Met plaat I en II.

De moeielijkheid bij het bepalen van astigmatisme ligt wel dáárin, dat twee vragen gelijktijdig te beantwoorden zijn. Men heeft toch te bepalen, welke richting de as van het cilinderglas moet hebben en tevens, van welke sterkte dit glas zal zijn. In de praktijk zal zeker *die* methode van onderzoek de voorkeur verdienen, waarbij deze twee vragen geheel gescheiden worden. Hierbij ligt voor de hand, dat men eerst bepalen moet, welke de richting is van de as van het cilinderglas, dat het astigmatisme zal neutraliseeren, met andere woorden, welke de richting is van den meridiaan van zwakste of van sterkste kromming, terwijl deze bij het regelmatig astigmatisme loodrecht op elkander gevonden worden.

De richting dezer hoofdmeridianen wordt het gemakkelijkst gevonden door na te gaan, in welke richting rechte lijnen het duidelijkst worden gezien: deze richting, namelijk, valt samen met een der hoofdmeridianen van het oog. Tot dit doel hadden wij in de eerste uitgave onzer letterproeven 1) een stel van drie evenwijdige lijnen gegeven, die, bij het onderzoek, achtereenvolgens in de verschillende richtingen gedraaid werden.

1) Letterproeven tot bepaling der gezichtsscherpte, Utrecht 1863.

Het verdient echter ontegenzegglijk de voorkeur, gelijktijdig de lijnen van de verschillende richtingen te toonen, omdat door meerdere of mindere accommodatie bij hypermetropisch astigmatisme achtereenvolgens in de verschillende richtingen scherp gezien kan worden. Tot dit doel heeft Green 1) dergelijke lijnen tot een ster samengevoegd. Om nu de lijnen gemakkelijk te kunnen aanduiden, heeft hij daarbij geplaatst de cijfers I—XII, in de volgorde, als die op de wijzerplaat der uurwerken voorkomen. Deze wijze van noteering had hij overgenomen van Javal 2), die in zijn optometer, tot bepaling van het astigmatisme, een stel stervormig gerangschikte dunne lijnen op dezelfde wijze had aangebracht.

In denzelfden zin heeft Becker 3) onlangs vier platen gegeven, waarop lijnen in verschillende richtingen zijn aangegeven, terwijl bij elke lijn telkens door twee cijfers aangeduid wordt, onder welken hoek zij van de horizontale en van de verticale afwijken.

Zoowel in de dagelijksche praktijk, als vooral, wanneer een groot aantal waarnemingen, ter onderlinge vergelijking, samengebracht zal worden, is het dringend wenschelijk, in de omschrijving en de benaming zoo eenvoudig mogelijk te zijn. Te dezen einde hebben we in de laatste uitgave onzer letterproeven 4) eene eenigs-

1) Dit tijdschrift, 1865, blad 373. Toetslijnen tot bepaling van astigmatisme, van Dr. John Green, uit *Boston*.

American Journal of the Medical Sciences for January 1867. On the detection and measurement of astigmatism bij John Green.

2) Javal, *Astigmatisme. Chapitre VIII du Traité pratique des maladies des yeux*, par L. Wecker. Paris 1867.

3) Becker. *Vier Tafeln zur Bestimmung des Astigmatismus*. Wien 1868.

4) *Testtypes, for the determination of the acuteness of vision*. Utrecht 1868.

zins andere figuur gegeven en hier overgenomen (Plaat I). In plaats van de ster nemen wij daarvan de helft, omdat daarin alle denkbare richtingen reeds zijn vervat. De loodrechte noemen wij de normale en duiden, daarvan af rekenende, de afwijkingen van 0° tot 90° naar rechts van den waarnemer met het teeken + en naar links met het teeken — aan. Bij het registreeren onzer waarnemingen van astigmatisme hebben we als regel aangenomen, den meridiaan van sterkste breking op te teekenen. Met deze richting valt dus samen de as van het vereischte cilinderglas, zoo dit positief is, terwijl negatieve glazen loodrecht daarop worden gesteld. De dikte der lijnen is zoodanig, dat het dikste uiteinde op afstand van twintig voet zich onder een hoek van 1 minuut voordoet, zoodat een scherpziend oog op twintig voet afstand ze gemakkelijk kan onderscheiden.

De bepaling der hoofdmeridianen van het astigmatische oog geschiedt met behulp onzer lijnen op de volgende wijze: één oog afsluitende, ziet men naar de op afstand opgehangen figuur en treedt allengs nader, totdat minstens een der lijnen onderscheiden wordt. Hierbij geven men nauwkeurig acht, dat het hoofd rechtstandig gehouden wordt. Wij hebben opgemerkt, dat de meeste personen neiging hebben, wanneer zij een oog met de hand sluiten, het hoofd naar die zijde te neigen; het is regel, dat de patiënten niet alleen de hand naar het hoofd, maar tevens ook het hoofd naar de hand brengen. Verder is noodig, dat het waarnemend oog goed geopend zij, omdat de weinig geopende ooglidspleet als stenopaeïsche spleet zoude werken. Loodrecht op de richting van de lijn die het best gezien wordt, is de lijn die het minst duidelijk is. Evenwijdig aan deze laatste moet gericht worden de as van het cilinderglas, dat het astigmatisme

corrigeert. Moet die cilinder positief of negatief zijn? Dit is spoedig beantwoord door de proef, of een willekeurig gekozen cilinderglas het verschil in duidelijkheid doet af- dan wel toenemen. Wordt een negatief glas vereischt, dan ligt de lijn, die aanvankelijk het scherpst gezien werd, in den meridiaan van sterkste breking, terwijl bij de keuze van een positief glas de as van dat glas samenvalt met den meridiaan van sterkste breking. Wanneer het astigmatisme een belangrijken graad bedraagt, dan wordt slechts ééne lijn scherp onderscheiden, terwijl bij zwakkere graden ook de naburige lijnen, die in richting daarvan niet belangrijk verschillen, nog zwart worden gezien. Hierin vindt men reeds dadelijk eene aanwijzing omtrent den meer of minder belangrijken graad van het astigmatisme. Wanneer twee naast elkander liggende lijnen, b. v. de verticale en die daarvan 10° afwijkt, even duidelijk worden gezien, dan ligt de richting van het duidelijkst zien in het midden daarvan. Men kan dus met een stel lijnen, die onderling telkens 10° verschillen, de richting met eene speelruimte van 5° aantoonen, hetgeen voor de praktijk voldoende mag heeten.

Het behoeft wel geene vermelding, dat, waar het astigmatisme gepaard gaat met sphaerische afwijking (myopie of hypermetropie) in belangrijken graad, het noodig is, hieraan door de vereischte sphaerische glazen te gemoet te komen.

Welke richting heeft in den regel, bij het regelmatig astigmatisme, de meridiaan van sterkste kromming?

Op deze vraag heeft de statistiek met vaststaande cijfers nog *niet* geantwoord. Wat wij hieromtrent weten ontleenen wij aan Donders 1), „In het algemeen leeren de ver-

1) Astigmatisme en cilindrische glazen, 1862 bld. 25. Verg. verder: On the anomalies of accommodation and refraction of the eye. pg. 490.

kregene uitkomsten, dat het krommingsmaximum veel zeldzamer in den horizontalen dan in den verticalen meridiaan wordt gevonden."

Uitspraken, die op onbevooroordeelde waarneming steunen, worden door de uitkomsten van voortgezet onderzoek zelden weersproken; maar zoolang die uitspraken algemeen zijn, en de statistische cijfers nog niet onomstootelijk zijn vastgesteld, staan zij bloot aan aanvallen en pogingen, om ze in twijfel te doen trekken.

Verwonderlijk mag het heeten, op hoe losse gronden die pogingen somtijds worden gewaagd.

Dr. A. Nagel in Tübingen schrijft 1): „Dies widerstreitet der übrigens auch sonst bestrittenen Angabe von Donders, der am stärksten gekrümmte Meridian der Cornea habe gewöhnlich eine von der verticalen nur wenig abweichende Richtung. Vielleicht hatte V. meist kurzsichtige Augen geprüft. Ich habe nämlich in einer grösseren Anzahl von Fällen gefunden, dass bei myopischem astigmatismus der am stärksten brechende Meridian gewöhnlich eine ungefähr *horizontale* Lage hat, während es sich bei hyperopischen astigmatismus meistens grade umgekehrt verhält."

M. Emile Javal schrijft: 2) „Même sur nos tableaux complets, nous ne pouvons formuler aucune règle sur la direction du défaut, sinon que le méridien le plus réfringent se rapproche plus souvent de la verticale et de la horizontale que de la direction intermédiaire." Thans, nu wij over de statistiek van enkele jaren kunnen beschikken, moge het geen onnut werk geacht worden, om een aanvang te maken met het bijeenbrengen van cijfers. Indien wij gebruik maakten van alle opgaven,

1) Archiv für Ophthalmologie. XII 1 S. 29.

2) Traité théorique et pratique des maladies des yeux, par L. Wecker II p. 829.

die in de aantekeningen zoo van de kliniek van het gasthuis voor ooglijders als van onze privaat-praktijk voorkomen, zouden wij over een zeer belangrijk aantal kunnen beschikken. Meer van gewicht dan het groote aantal, is in dit geval de zekerheid, dat de opgaven den vereischten waarborg van nauwkeurigheid bezitten. Om alle onzekere opgaven buiten te sluiten, hebben we de statistiek beperkt tot die gevallen, *waarin, ten gevolge van het onderzoek, cilindrische glazen zijn voorgeschreven, en waarvan gebleken is, dat met de aldus bepaalde glazen de patiënt bij voortdoring gebaat was.* Met zorg hebben wij verder vermeden, dat op de lijsten der verschillende jaren dezelfde personen op nieuw zouden voorkomen. Onder deze voorzorgen loopt onze statistiek over 472 astigmatische oogen bij 278 personen, aan wie in de 4 jaren van 1864 tot 1868 cilindrische brillen zijn voorgeschreven. Ten einde een duidelijk overzicht te verkrijgen, hebben wij in eene schematische figuur elk oog aangeduid op de lijn, die de richting aangeeft van den meridiaan van sterkste breking. (Plaat II).

Ons onderzoek leidde tot de volgende uitkomsten:

1° In de 472 astigmatische oogen was de richting van den meridiaan van sterkste kromming (behoudens eene speelruimte van 5 graden):

Verticaal 238 malen = 50.5%

Horizontaal 43 „ = 9%

in verdere richtingen 191 „ = 40.5%

2° In de gevallen, waarin de meridiaan van sterkste kromming niet verticaal of horizontaal is, komt hij in elke andere richting ongeveer even dikwijls voor.

3° De richting is op de beide oogen in het meerendeel der gevallen symmetrisch, zoodat, indien men ze op één oog verticaal of horizontaal vindt, men op het tweede

oog hetzelfde kan wachten, en indien ze op een oog b. v. naar boven of buiten afwijkt, d. i. met positieve afwijking, dit op het andere oog ook plaats vindt, als dan bijgevolg met negatieve afwijking. Terwijl de afwijking van de verticale op de beide oogen in den regel in symmetrischen zin is, vindt men in vele gevallen den hoek van afwijking niet volkomen gelijk.

4° Wanneer wij de statistiek voor de rechter- en linkeroogen afzonderlijk opmaken, verkrijgen wij geheel overeenkomstige cijfers als die der beide oogen gezamenlijk. Van de 237 linkeroogen is de richting van den meridiaan van sterkste kromming:

Verticaal	116 malen	= 49%
Horizontaal	21 „	= 9%
Negatief	50 „	} = 42%
Positief	50 „	

Van de 235 rechteroogen:

Verticaal	122 malen	= 51%
Horizontaal	22 „	= 9%
Negatief	44 „	} = 40%
Positief	47 „	

5° Van de onderzochte oogen hadden 266 myopisch astigmatisme. Wij vinden hier den meridiaan van sterkste kromming:

Verticaal	135 malen	= 51%
Horizontaal	27 „	= 10%
Negatief	51 „	} = 39%
Positief	53 „	

Bij myopisch en hypermetropisch astigmatisme bestaat dus geen wezenlijk verschil in de verhouding ten opzichte van de richting van den meridiaan van sterkste kromming.

6°. Bij verdeling der waargenomen gevallen naar den graad van het astigmatisme, wordt geen in het ooglopend verschil waargenomen ten opzichte der richting van de meridianen.

7°. Bij astigmatisme wordt door cilindrische glazen belangrijke verbetering der gezichtsscherpte verkregen; intusschen slechts in een bepaald aantal (wellicht in de helft der gevallen) kan volkomene gezichtsscherpte verkregen worden.

8°. Van de 278 personen, aan wie cilindrische brillen zijn voorgeschreven, zijn 87 vrouwen en 191 mannen.

9°. Van 252 dezer personen hebben we den leeftijd opgeteekend en vinden wij ze verdeeld als volgt:

Van	1—10 jaren	4	personen
„	10—20	87	„
„	20—30	70	„
„	30—40	43	„
„	40—50	24	„
„	50—60	17	„
Boven	60	7	„

In de eerste plaats trekt wel de aandacht het veelvuldig voorkomen van de verticale richting van den meridiaan van sterkste kromming. Het ligt voor de hand hier te denken aan den invloed van de drukking van het ooglid. Immers toch bij geringe vermeerdering van de drukking der oogleden, door de ooglidsspleet aan den buitensten ooghoek met den vinger te spannen, ontstaat tijdelijk eene duidelijk aan te toonen astigmatische kromming van het hoornvlies. Voor deze hypothese pleit ook, dat wij bij aangeborene ptosis van het bovenooglid, waar de drukking van het ooglid moet vergroot zijn, herhaaldelijk duidelijke vervorming van het hoornvlies konden constateeren.

Voor het overige mag ter verklaring van het ontstaan van het astigmatisme, voor zooverre dit berust op asymmetrischen bouw van het hoornvlies, gedacht worden aan de werking der oogspieren. Wanneer de *M. recti superiores* en *inferiores* betrekkelijk minder ontwikkeld zijn dan de *M. recti interni* en *externi*, zal dan niet, bij de ontwikkeling van het oog eene vermeerderde kromming van den horizontalen meridiaan mogen verwacht worden?

Met het oog hierop achten wij het een belangrijk feit, waarop *Mannhardt* uit *Hamburg* opmerkzaam maakte, dat bij astigmatische oogen veelvuldig insufficiëntie van de convergentie voorkomt. Het is niet wel mogelijk het ontstaan der insufficiëntie te verklaren als gevolg van bestaand astigmatisme. Meer aannemelijk schijnt ons de voorstelling, dat de betrekkelijk sterkere spierwerking in een der vlakken, bij de ontwikkeling van het oog, in datzelfde vlak vermeerderde kromming heeft doen ontstaan.

Wij zijn thans begonnen in de gevallen van astigmatisme de grootte der beweging in de verschillende meridianen te bepalen, en hopen de uitkomsten van dit onderzoek later mede te deelen.

1864. Privaat praktijk.

Initiaal en N ^o .	Geslacht.	Leeftijd.	O.	Richting van maxim.	Refractiën.	V met glazen.	Voorgeschreven bril.	Verdere anomalien.
M. 185	M.	—	S.	— 40°	Ash 1/18	„	Reduceerend	
			D.	— 10°	Ash 1/15	„	idem	
M. 309	M.	19	S.	— 15°	Ash 1/20	20/50	C + 1/20	
			D.	+ 20°	idem	20/40	idem	
K. 420	M.	32	S.	vert.	Asm 1/36	20/20	C — 1/36	
			D.	id.	idem	id.	idem	
S. 445	M.	30	S.	vert.	Asm 1/30	—	Reduceerend	
			D.	id.	idem	—	idem	
R. 493	M.	52	S.	horiz.	Asm 1/24	—	C + 1/24	S + 1/36
			D.	id.	Ash 1/24	—	idem	
R. 678	M.	31	S.	vert.	Asm 1/18	20/30	C — 1/20	
			D.	—	M 4 1/2	8/40	S — 1/6	Strab. div.
C. 938	M.	17	S.	vert.	Asm 1/20	15/40	Reduceerend	
			D.	—	M 1/7	15/20	M 1/9	
K. 1010	V.	40	S.	vert.	Ash 1/20	10/30	C + 1/20	S + 1/20
			D.	id.	Ash 1/42	15/30	C + 1/42	S + 1/16
S. 1070	V.	38	S.	+ 25°	Ash 1/24	—	C + 1/24	S + 1/24
			D.	— 25°	idem	—	idem	
M. 1172	V.	40	S.	vert.	Ash 1/20	15/20	Reduceerend	
			D.	id.	idem	id.	idem	
B. 1219	M.	18	S.	vert.	Asm 1/30	18/20	C — 1/36	Strab. div.
			D.	id.	idem	20/20	idem	
H. 1260	M.	19	S.	vert.	Asm 1/9	20/30	C — 1/9	
			D.	id.	Asm 1/36	20/40	S — 1/8	
F. 1450	M.	56	S.	vert.	Ash 1/30	20/30	C + 1/30	S + 1/20
			D.	— 30°	Ash 1/30	id.	idem	
S. 1502	M.	11	S.	— 10°	Ash 1/20	—	Reduceerend	
			D.	vert.	idem.	—	idem	
B. 1511	V.	24	S.	— 20°	Asm 1/20	18/20	C — 1/24	
			D.	+ 20°	Asm 1/24	id.	idem	

1864. Gasthuis voor Ooglijders.

L. 1231	M.	14	S.	vert.	Asm 1/24	15/20	Reduceerend	
			D.	id.	Asm 1/20	id.	idem	
K. 1237	M.	21	S.	vert.	Asm 1/16	20/30	Reduceerend	
			D.	id.	Asm 1/12	15/20	idem	
E. 1322	V.	52	S.	vert.		4/200	platglas	Cornea conca et irides idem.
			D.	id.	Asm 1/5	15/30	C — 1/5	
W. 364	M.	27	S.	+ 15°	Hm 1/20	—	C + 1/20	
			D.	vert.	idem.	—	idem	
E. 584	M.	12	S.	vert.	Asm 1/36	15/20	Reduceerend	
			D.	id.	idem.	id.	idem	
W. 730	V.	33	S.	+ 40°	Ash 1/36	15/20	C + 1/36	Catar. incl idem.
			D.	— 40°	Ash 1/36	id.	idem	
W. 751	M.	39	S.	— 5°	Asm 1/16	15/50	Reduceerend	
			D.	— 5°	Asm 1/14	20/40	idem	
Z. 1082	M.	12	S.	vert.	Ash 1/30	15/20	Reduceerend	
			D.	id.	Ash 1/24	id.	idem	

1865. Privaat praktijk.

Ir	aal	Geslacht.	Leeftijd.	O.	Richting van maxim	Refractiën.	V. met glazen.	Voorgeschreven bril.	Verdere anomalieën.
W	35	M.	13	S.	+ 80°	Asm $\frac{1}{48}$ \ominus M $\frac{1}{14}$	1	C - $\frac{1}{48}$ \ominus S - $\frac{1}{24}$	
				D.	- 80°	Asm $\frac{1}{42}$ \ominus M $\frac{1}{16}$	1	C - $\frac{1}{42}$ \ominus S - $\frac{1}{24}$	
M	44	M.	30	S.	vert.	Ash $\frac{1}{20}$ \ominus Hm $\frac{1}{36}$	$\frac{14}{20}$	C + $\frac{1}{20}$ \ominus S + $\frac{1}{20}$	
				D.	vert.	Ash $\frac{1}{24}$ \ominus Hm $\frac{1}{28}$	$\frac{14}{50}$	id.	Cicatrix corneae.
J.	69	M.	17	S.	- 20°	Ash $\frac{1}{48}$	$\frac{15}{20}$	C + $\frac{1}{48}$	Granulati- ones.
				D.	+ 20°	id.	idem.	id.	idem.
M	94	V.	36	S.	vert.	Asm $\frac{1}{11}$	$\frac{20}{70}$	C + $\frac{1}{11}$	Congestio papillae.
				D.	vert.	Asm $\frac{1}{36}$	$\frac{15}{40}$	C + $\frac{1}{36}$	
S.	103	V.	51	S.	- 30°	Ash $\frac{1}{14}$ \ominus M $\frac{1}{42}$	$\frac{15}{20}$	C + $\frac{1}{14}$ \ominus S + $\frac{1}{14}$	
				D.	vert.	Ash $\frac{1}{30}$ \ominus Hm $\frac{1}{42}$	$\frac{15}{40}$	C + $\frac{1}{30}$ \ominus S + $\frac{1}{14}$	
S.	209	M.	13	S.	hor.	Asm $\frac{1}{24}$	$\frac{12}{20}$	Red.	Maculae cor- neae.
				D.	vert.	Asm $\frac{1}{42}$	idem.	idem	idem.
V.	213	V.	31	S.	-	Asm $\frac{1}{42}$	$\frac{15}{20}$	zwart	
B	290	M.	-	D.	- 20°	Asm $\frac{1}{16}$ \ominus M $\frac{1}{12}$	$\frac{20}{100}$	C - $\frac{1}{16}$	
				S.	-	E	1	plat glas	
				D.	+ 20°	Ash $\frac{1}{24}$	1	C + $\frac{1}{24}$	
H	312	V.	33	S.	vert.	Ash $\frac{1}{36}$	1	C + $\frac{1}{36}$ \ominus S + $\frac{1}{36}$	
				D.	vert.	id.	1	idem	
H	431	M.	12	S.	vert.	Asm $\frac{1}{42}$	-	Red.	
				D.	vert.	id.	-	idem	
C	483	M.	9	S.	vert.	Ash $\frac{1}{20}$	-	Red.	
				D.	vert.	Ash $\frac{1}{36}$	-	idem	
B	491	V.	35	S.	- 15°	Ash $\frac{1}{36}$ \ominus Hm $\frac{1}{26}$	$\frac{20}{40}$	Red.	
				D.	+ 15°	Ash $\frac{1}{15}$ \ominus Hm $\frac{1}{26}$	$\frac{20}{50}$	idem	
G	529	M.	26	S.	vert.	Asm $\frac{1}{36}$	$\frac{10}{20}$	C - $\frac{1}{36}$	
				D.	-	M $\frac{1}{8}$	$\frac{18}{20}$	S - $\frac{1}{9}$	
I	549	M.	15	S.	vert.	Ash $\frac{1}{24}$	$\frac{15}{20}$	C + $\frac{1}{24}$	
				D.	vert.	Asm $\frac{1}{10}$ \ominus Ht $\frac{1}{20}$	$\frac{10}{20}$	C + $\frac{1}{20}$ \ominus C - $\frac{1}{20}$ (gekruste assen)	
F	563	M.	19	S.	vert.	Asm $\frac{1}{24}$	$\frac{12}{20}$	C - $\frac{1}{24}$	
				D.	vert.	Asm $\frac{1}{24}$ \ominus M $\frac{1}{36}$	idem.	idem	
N	601	M.	20	S.	- 20°	Ash $\frac{1}{20}$	-	C + $\frac{1}{20}$	
				D.	-	M gravior	-	plat glas	
I	606	V.	35	S.	-	Hm $\frac{1}{24}$	-	zwart	
				D.	vert.	Ash $\frac{1}{14}$ \ominus Hm $\frac{1}{30}$	-	C + $\frac{1}{14}$	
I	671	M.	52	S.	vert.	Ash $\frac{1}{13}$ \ominus Hm $\frac{1}{26}$	$\frac{20}{70}$	Red.	
				D.	-	-	-	plat glas	

1865. Privaat praktijk.

Initiaal en N ^o .	Geslacht.	Leeftijd.	O.	Richting van maxim.	Refraction.	V. met glazen.	Voorgeschreven bril.	Verdere anomalien
G. 792	M.	21	S.	+ 20°	Asm. 1/42	15/20	Red.	
			D.	- 20°	id.	idem.	idem	
K. 862	M.	50	S.	vert.	Ash 1/24	—	Red.	
			D.	—	Hm 1/10	—	idem	
F. 883	M.	14	S.	- 20°	Ash 1/24	—	Red.	
			D.	+ 20°	Hm 1/14	—	idem	
					id.	—		Vroeger geopereerd wegens strab. converg.
W. 884	M.	—	S.	- 20°	Asm 1/36	20/30	C - 1/36	
			D.	+ 20°	M. lev.	idem.	C - 1/42	
H. 897	M.	15	S.	vert.	Asm 1/36	1	Red.	
			D.	vert.	id.	8/20	idem	
P. 964	V.	18	S.	vert.	Ash. 1/20	15/50	C + 1/24	
			D.	id.	Ash 1/24	idem.	C + 1/24	
M. 976	M.	30	S.	—	M 1/16	—	S - 1/16	
			D.	+ 40°	Asm 1/18	—	C - 1/18	
B. 1059	M.	—	S.	vert.	Asm 1/18	10/20	Red.	
			D.	+ 50°	Asm 1/24	10/20	idem	
M. 1063	M.	32	S.	- 30°	Ash 1/14	—	C + 1/14	
			D.	vert.	Ht 1/20	—	S + 1/24	
C. 1093	M.	41	S.	horizont	Ash 1/16	—	C + 1/16	
			D.	id.	Ht 1/16	—	S + 1/24	
					Asm 1/30	—	C + 1/30	
W. 1102	V.	26	S.	vert.	id.	—	idem	
			D.	- 20°	Ash 1/42	—	Reduceerend	
					Ash 1/48	—	idem	
E. 1114	M.	—	S.	—	—	10/200	zwart	Cataracta senilis.
			D.	vert.	Asm 1/36	10/40	C + 1/36	
H. 1211	M.	38	S.	+ 30°	Ash 1/36	15/20	C + 1/36	
			D.	—	—	2/200	S + 1/36	Strab. conv. Cat. mollis.
B. 1307	M.	21	S.	—	—	—	—	
			D.	- 85°	Asm 1/18	20/40	Reduceerend	
O. 1357	V.	22	S.	+ 20°	M 1/18	20/50	C + 1/20	
			D.	- 20°	Ash 1/20	20/40	idem	
D. 1366	M.	30	S.	—	—	15/200	C - 1/36	Atrophie papillae.
			D.	horizont	—	—	idem	
S. 1390	V.	61	S.	vert.	Asm 1/36	15/20	C + 1/16	
			D.	—	Hm 1/36	—	S + 1/36	
					M 1/24	—	S - 1/16	Sol. retin.
T. 1409	M.	—	S.	—	—	3/200	C - 1/16	
			D.	vert.	Asm 1/16	15/40	Reduceerend	
V. 1426	V.	—	S.	vert.	Ash 1/36	17/50	idem	
			D.	id.	Hm 1/16	idem.	idem	
L. 1450	M.	—	S.	- 30°	Asm 1/16	—	C - 1/16	
			D.	vert.	id.	—	C - 1/16	
R. 1451	M.	42	S.	+ 30°	Ash. 1/18	—	C + 1/18	
			D.	id.	id.	—	S + 1/30	
K. 1485	V.	—	S.	vert.	Asm 1/15	—	Reduceerend	
			D.	id.	Asm 1/12	—	idem	

1865. Privaat praktijk.

In	al	Geslacht.	Leeftijd.	O.	Richting van maxim.	Refractiën.	V. met glazen.	Voorgeschreven bril.	Verdere anomalien.
L.	41	M.	37	S.	vert.	Asm $\frac{1}{20}$ \odot M $\frac{1}{30}$	$\frac{20}{40}$	C — $\frac{1}{30}$	Amblyopia.
				D.	—	E	idem.	S + $\frac{1}{45}$	idem.
L.	58	M.	34	S.	vert.	Asm $\frac{1}{36}$	1	Reduceerend	
				D.	id.	id.	1	idem	
L.	60	M.	29	S.	vert.	Asm $\frac{1}{36}$	1	Reduceerend	
				D.	id.	Asm $\frac{1}{30}$	1	idem	
L.	75	V.	17	S.	—	—	—	C + $\frac{1}{30}$ \odot S + $\frac{1}{12}$	Amblyopia.
				D.	vert.	Ash $\frac{1}{30}$ \odot Hm $\frac{1}{24}$	—	idem	idem.

1865. Gasthuis voor Ooglijders.

L.	34	V.	45	S.	vert.	Ash $\frac{1}{24}$	$\frac{15}{20}$	C + $\frac{1}{24}$	Synechia ant.
				D.	—	—	O	—	Sol. Retinae.
M.	77	M.	—	S.	+ 20°	Asm $\frac{1}{36}$	$\frac{15}{20}$	C + $\frac{1}{36}$	Cat. traumat
				D.	—	—	$\frac{5}{1000}$	—	
W.	94	M.	25	S.	+ 50°	Asm $\frac{1}{14}$	$\frac{15}{20}$	Reduceerend	
				D.	— 75°	Asm $\frac{1}{12}$	idem.	idem	
P.	16	M.	16	S.	—	M $\frac{1}{9}$	$\frac{15}{70}$	S — $\frac{1}{11}$	Maculae.
				D.	vert.	Asm $\frac{1}{11}$	$\frac{15}{20}$	C — $\frac{1}{11}$	idem.
W.	72	M.	21	S.	id.	Ash $\frac{1}{12}$ \odot M $\frac{1}{30}$	$\frac{15}{50}$	C — $\frac{1}{12}$	
				D.	id.	Asm. $\frac{1}{11}$	$\frac{20}{30}$	idem	Contusio.
V.	205	V.	34	S.	horiz.	ll $\frac{1}{8}$	$\frac{10}{200}$	Reduceerend	Aphakia.
				D.	id.	Ash $\frac{1}{12}$ \odot Hm $\frac{1}{8}$	$\frac{16}{70}$	idem	idem.
W.	30	M.	16	S.	+ 70°	Asm $\frac{1}{16}$ \odot M $\frac{1}{4}$	$\frac{20}{30}$	C — $\frac{1}{24}$	
				D.	— 70°	Asm $\frac{1}{20}$ \odot M $\frac{1}{6}$	$\frac{20}{40}$	C — $\frac{1}{20}$	
S.	483	M.	16	S.	— 12°	Asm $\frac{1}{18}$	$\frac{12}{30}$	Reduceerend	
				D.	+ 12°	Asm $\frac{1}{16}$	$\frac{12}{30}$	idem	
K.	093	V.	29	S.	+ 15°	Ash $\frac{1}{18}$ \odot Hm $\frac{1}{20}$	$\frac{20}{20}$	Reduceerend	
				D.	+ 30°	Ash $\frac{1}{36}$ \odot Hm $\frac{1}{11}$	idem.	idem	
O.	182	M.	16	S.	vert.	Ash $\frac{1}{18}$ \odot Hm $\frac{1}{36}$	$\frac{20}{20}$	C + $\frac{1}{18}$ \odot S + $\frac{1}{22}$	
				D.	id.	id.	idem.	idem.	
R.	259	V.	23	S.	+ 12°	Asm $\frac{1}{24}$ \odot M $\frac{1}{3\frac{1}{2}}$	$\frac{12}{50}$	C — $\frac{1}{24}$ \odot S — $\frac{1}{7}$	Sol. Retin.
				D.	—	—	$\frac{12}{200}$	S — $\frac{1}{7}$	idem.
O.	286	M.	25	S.	+ 45°	Asm $\frac{1}{30}$	$\frac{15}{20}$	Reduceerend	
				D.	vert.	Asm $\frac{1}{24}$	idem.	idem	
S.	347	V.	15	S.	id.	Ash $\frac{1}{18}$ \odot Hm $\frac{1}{23}$	$\frac{15}{20}$	C + $\frac{1}{18}$	Strab. conv.
				D.	id.	Ash $\frac{1}{18}$ \odot Hm $\frac{1}{40}$	$\frac{15}{30}$	idem	
B.	405	M.	28	S.	horiz.	Ash $\frac{1}{40}$	$\frac{20}{20}$	Reduceerend	
				D.	id.	Ash $\frac{1}{18}$	$\frac{20}{40}$	idem	
D.	727	V.	30	S.	— 70°	Ash $\frac{1}{20}$	$\frac{12}{20}$	Reduceerend	Trachoma.
				D.	vert.	Ash $\frac{1}{24}$	$\frac{16}{20}$	—	idem.
L.	763	M.	45	S.	— 15°	Ash $\frac{1}{10}$	—	C + $\frac{1}{10}$	
				D.	+ 15°	id.	—	idem.	
E.	766	M.	21	S.	+ 15°	Asm $\frac{1}{14}$ \odot M $\frac{1}{4}$	$\frac{20}{30}$	Reduceerend	
				D.	— 20°	Asm $\frac{1}{36}$ \odot M $\frac{1}{5}$	idem.	idem	

1866. Privaat Praktijk.

Initiaal en N ^o .	Geslacht.	Leeftijd.	O.	Richting van maxim.	Refractiën.	V. met glazen.	Voorgeschreven bril.	Verdere anomalien.
H. 94	M.	13	S.	hor.	Asm $\frac{1}{36}$ \odot M $\frac{1}{16}$	1	C - $\frac{1}{36}$ \odot S - $\frac{1}{18}$	
			D.	vert.	Asm $\frac{1}{36}$ \odot M $\frac{1}{14}$	1	idem	
H. 173	M.	22	S.	- 20°	Asm $\frac{1}{18}$	$\frac{15}{70}$	Reduceerend	
			D.	vert.	Asm $\frac{1}{30}$	$\frac{15}{20}$	idem	
B. 176	V.	39	S.	- 60°	Asm $\frac{1}{18}$	1	C + $\frac{1}{18}$	
			D.	+ 85°	Asm $\frac{1}{24}$ \odot Hm $\frac{1}{40}$	1	C + 24	
S. 182	M.	17	S.	vert.	Asm $\frac{1}{13}$ \odot M $\frac{4}{2}$	$\frac{20}{40}$	G - $\frac{1}{12}$ \odot S - $\frac{1}{6}$	
			D.	id.	Asm $\frac{1}{13}$ \odot M $\frac{1}{4}$	$\frac{20}{40}$	idem	
C. 251	M.	—	S.	- 10°	Ash $\frac{1}{14}$	$\frac{20}{40}$	Reduceerend	
			D.	+ 5°	Ash $\frac{1}{16}$	$\frac{20}{30}$	idem	
M. 315	M.	16	S.	—	H. lev.	$\frac{1}{200}$	S + $\frac{1}{36}$	Strab. conv.
			D.	vert.	Asm $\frac{1}{36}$	$\frac{15}{20}$	C + $\frac{1}{36}$	
A. 322	M.	—	S.	vert.	Asm $\frac{1}{30}$ \odot M $\frac{1}{16}$	—	Reduceerend	
			D.	—	M $\frac{1}{8}$	—	idem	
B. 325	M.	20	S.	vert.	Asm $\frac{1}{36}$	—	Reduceerend	
			D.	vert.	Asm $\frac{1}{36}$	—	idem	
P. 384	V.	35	S.	+ 20°	Asm $\frac{1}{36}$ \odot M $\frac{1}{14}$	1	C - $\frac{1}{36}$	Obscuratio
			D.	- 20°	Asm $\frac{1}{48}$ \odot M $\frac{1}{16}$	1	C - $\frac{1}{48}$	lentic lev. idem.
H. 407	M.	33	S.	—	M $\frac{5}{2}$	$\frac{17}{20}$	zwart	
			D.	+ 45°	Ash $\frac{1}{14}$	—	C + $\frac{1}{14}$	
Y. 409	M.	19	S.	—	E	—	plat glas	
			D.	vert.	Asm $\frac{1}{20}$	—	C - $\frac{1}{20}$	
V. 21	M.	21	S.	+ 5°	Ash $\frac{1}{14}$	$\frac{15}{30}$	Reduceerend	
			D.	- 5°	Ash $\frac{1}{16}$	$\frac{15}{30}$	idem	
B. 502	V.	36	S.	vert.	Asm $\frac{1}{30}$ \odot M $\frac{1}{50}$	—	C - $\frac{1}{30}$	
			D.	vert.	Asm $\frac{1}{30}$ \odot M $\frac{1}{7}$	—	idem	
W. 556	M.	—	S.	+ 10°	Asm $\frac{1}{18}$ \odot M $\frac{1}{24}$	$\frac{15}{20}$	C - $\frac{1}{18}$	
			D.	vert.	Asm $\frac{1}{24}$	idem.	C - $\frac{1}{24}$	
R. 622	V.	60	S.	vert.	Asm $\frac{1}{48}$	$\frac{15}{20}$	C + $\frac{1}{48}$ \odot S + $\frac{1}{18}$	
			D.	+ 15°	Asm $\frac{1}{20}$	idem	C + $\frac{1}{20}$ \odot S + $\frac{1}{18}$	
B. 650	V.	9	S.	vert.	Ash $\frac{1}{30}$	$\frac{15}{20}$	C + $\frac{1}{30}$	Strab. div.
			D.	id.	Ash $\frac{1}{30}$	idem.	idem	Atrophis Chorioideae.
M. 687	M.	50	S.	id.	Asm $\frac{1}{36}$	—	C + 36	
			D.	id.	id.	—	idem	
W. 688	M.	22	S.	id.	Asm $\frac{1}{36}$	1	C - $\frac{1}{36}$	
			D.	id.	id.	1	idem	
O. 754	M.	25	S.	+ 65°	Asm $\frac{1}{10}$	$\frac{20}{40}$	C - $\frac{1}{12}$	
			D.	- 65°	Asm $\frac{1}{12}$ \odot M $\frac{1}{36}$	$\frac{20}{40}$	idem	
P. 895	M.	22	S.	vert.	Asm $\frac{1}{42}$	1	C - $\frac{1}{42}$	
			D.	id.	id.	1	idem	
K. 442	M.	42	S.	id.	Asm $\frac{1}{30}$ \odot M $\frac{1}{8}$	$\frac{12}{20}$	Reduceerend	
			D.	id.	Asm $\frac{1}{40}$ \odot M $\frac{1}{8}$	$\frac{18}{20}$	idem	

1866. Privaat praktijk.

Initial	Geslacht.	Leeftijd.	O.	Richting van maxim.	Refractiën.	V. met glazen.	Voorgeschreven bril.	Verdere anomalien.
B. 16	M.	24	S. D.	+ 76° hor.	Asm $\frac{1}{20}$ \odot M $\frac{1}{36}$ id.	1 1	C - $\frac{1}{20}$ \odot S - $\frac{1}{36}$ idem	
L. 94	M.	45	S. D.	vert. vert.	Ash $\frac{1}{36}$ Ash $\frac{1}{10}$	$\frac{20}{40}$ $\frac{5}{70}$	C + $\frac{1}{36}$ idem	
B. 97	M.	39	S. D.	vert. vert.	Ash $\frac{1}{18}$ \odot Hm $\frac{1}{20}$ id.	— —	Reduceerend idem	
B. 04	V.	41	S. D.	vert. vert.	Asm $\frac{1}{30}$ id.	— —	C + $\frac{1}{36}$ idem	
P. 43	V.	16	S. D.	- 16° vert.	Ash $\frac{1}{16}$ \odot Hm $\frac{1}{7}$ Ash $\frac{1}{30}$ \odot Hm $\frac{1}{30}$	— —	C + $\frac{1}{28}$ \odot S + $\frac{1}{9}$ idem	
P. 44	M.	13	S. D.	hor. hor.	Ash $\frac{1}{30}$ \odot Hm $\frac{1}{7}$ id.	$\frac{8}{200}$ $\frac{20}{40}$	C + $\frac{1}{30}$ \odot S + $\frac{1}{7}$ idem	
A. 49	M.	51	S. D.	hor. hor.	Asm $\frac{1}{48}$ \odot M $\frac{1}{24}$ Asm $\frac{1}{42}$ \odot M $\frac{1}{24}$	1 1	C + $\frac{1}{48}$ C + $\frac{1}{42}$	
K. 62	V.	38	S. D.	vert. vert.	Asm. $\frac{1}{36}$ id.	— —	C + $\frac{1}{36}$ idem	
G. 205	M.	19	S. D.	vert. vert.	Ash $\frac{1}{10}$ id.	— —	C + $\frac{1}{10}$ C + $\frac{1}{10}$	
H. 257	M.	69	S. D.	vert. - 15°	Ash $\frac{1}{30}$ id.	$\frac{20}{30}$ $\frac{20}{30}$	C + $\frac{1}{30}$ \odot S + $\frac{1}{12}$ idem	
K. 290	M.	—	S. D.	+ 50° - 50°	Asm $\frac{1}{30}$ \odot M $\frac{1}{9}$ Asm $\frac{1}{36}$ \odot M $\frac{1}{9}$	$\frac{12}{20}$ idem.	C - $\frac{1}{30}$ \odot S - $\frac{1}{10}$ idem	
C. 305	M.	14	S. D.	- 6° vert.	Ash $\frac{1}{18}$ \odot Hm $\frac{1}{8}$ Ash $\frac{1}{14}$ \odot Hm $\frac{1}{8}$	— —	C + $\frac{1}{18}$ \odot S + $\frac{1}{8}$ idem	
M. 318	M.	36	S. D.	- 60° hor.	Asm $\frac{1}{48}$ \odot M $\frac{1}{8}$ Asm $\frac{1}{42}$ \odot M $\frac{1}{8}$	$\frac{15}{20}$ idem.	Reduceerend idem	
V. 337	V.	24	S. D.	vert. vert.	Ash $\frac{1}{20}$ Ash $\frac{1}{24}$	$\frac{20}{40}$ idem.	C + $\frac{1}{24}$ idem	
A. 30	M.	16	S. D.	- 5° vert.	Ash $\frac{1}{15}$ Ash $\frac{1}{12}$	$\frac{15}{30}$ idem.	Reduceerend idem	
R. 715	M.	42	S. D.	— vert.	M $\frac{1}{20}$ Asm $\frac{1}{36}$ \odot M $\frac{1}{36}$	— $\frac{15}{20}$	S - $\frac{1}{20}$ C - $\frac{1}{36}$	
R. 734	M.	64	S. D.	— - 35°	— Asm $\frac{1}{30}$ Ash $\frac{1}{12}$ id.	— — $\frac{20}{30}$ idem.	C + $\frac{1}{30}$ \odot S + $\frac{1}{24}$ Reduceerend idem	
L. 830	M.	11	S. D.	vert. vert.	Ash $\frac{1}{18}$ Ash $\frac{1}{15}$	$\frac{20}{50}$ idem.	Reduceerend idem	
O. 166	M.	21	S. D.	vert. vert.	Ash $\frac{1}{18}$ Ash $\frac{1}{15}$	$\frac{20}{50}$ idem.	Reduceerend idem	

Glaucoma completum.

1866. Gasthuis voor Ooglijders.

Initiaal en N ^o .	Geslacht.	Leeftijd.	O.	Richting van maxim.	Refractiën.	V. met glazen.	Voorgeschreven bril.	Verdere anomaliën.
T. 157	M.	13	S.	vert.	Ash $\frac{1}{16}$ \odot Hm $\frac{1}{60}$	$\frac{20}{30}$	C + $\frac{1}{16}$	
K. 195	V.	24	D.	vert.	Ash $\frac{1}{16}$ \odot Hm $\frac{1}{48}$	idem.	idem	
			S.	+ 15°	Asm $\frac{1}{36}$	$\frac{17}{20}$	Reduceerend	
			D.	- 15°	Asm $\frac{1}{36}$	idem.	idem	
N. 240	M.	29	S.	—	—	—	—	Anophthal- mos.
			D.	vert.	Ash $\frac{1}{36}$ \odot Hm $\frac{1}{40}$	—	Reduceerend	
G. 301	V.	20	S.	vert.	Ash $\frac{1}{24}$	$\frac{20}{30}$	Reduceerend	Strabismus conv. alt.
			D.	vert.	Ash $\frac{1}{24}$	$\frac{20}{20}$	idem	
D. 318	M.	15	S.	vert.	Ash $\frac{1}{36}$	$\frac{15}{20}$	Reduceerend	
			D.	vert.	Ash $\frac{1}{11}$	idem.	idem	
B. 416	M.	41	S.	—	E.	$\frac{6}{200}$	S + $\frac{1}{24}$	Macula.
			D.	vert.	Ash $\frac{1}{24}$	$\frac{13}{20}$	C + $\frac{1}{24}$	
R. 515	V.	25	S.	vert.	Asm $\frac{1}{24}$ \odot M $\frac{1}{14}$	—	C — $\frac{1}{24}$	
			D.	vert.	id.	—	idem	
S. 527	M.	16	S.	vert.	Asm $\frac{1}{30}$ \odot M $\frac{1}{28}$	$\frac{16}{20}$	C — $\frac{1}{30}$	
			D.	vert.	id.	idem.	idem	
K. 709	M.	61	S.	horiz.	Asm $\frac{1}{40}$	$\frac{15}{20}$	C + $\frac{1}{40}$	
			D.	id.	Asm $\frac{1}{30}$	idem.	C + $\frac{1}{30}$	
H. 821	M.	23	S.	+ 70°	Asm $\frac{1}{11}$	$\frac{20}{20}$	Reduceerend	
			D.	- 75°	id.	idem.	idem	
C. 891	V.	50	S.	- 32°	Asm $\frac{1}{24}$	1	C + $\frac{1}{24}$	
			D.	+ 32°	Asm $\frac{1}{36}$	1	C + $\frac{1}{36}$	
D. 898	V.	40	S.	vert.	Asm $\frac{1}{20}$	$\frac{12}{30}$	C + $\frac{1}{20}$	Catar. incip.
			D.	vert.	Asm $\frac{1}{20}$	$\frac{12}{40}$	idem	idem.
L. 969	M.	18	S.	- 40°	Asm $\frac{1}{36}$	—	Reduceerend	
			D.	+ 40°	id.	—	idem	
S. 1157	M.	30	S.	horiz.	Ash $\frac{1}{40}$	1	Reduceerend	
			D.	id.	id.	1	idem	
G. 1181	V.	33	S.	+ 30°	Asm $\frac{1}{20}$	1	Reduceerend	
			D.	- 40°	Asm $\frac{1}{24}$	1	idem	
M. 1258	M.	24	S.	+ 25°	Ash. $\frac{1}{16}$ \odot Hm $\frac{1}{18}$	$\frac{20}{40}$	C + $\frac{1}{16}$ \odot S + $\frac{1}{6}$	
			D.	- 15°	id.	idem.	idem	

1867. Privaat praktijk.

Initial	Geslacht.	Leeftijd.	O.	Richting van maxim.	Refractiën.	V. met glazen.	Voorgeschreven bril.	Verdere anomalien
34	M.	—	S. D.	vert. id.	Ash $\frac{1}{11}$ id.	$\frac{15}{40}$ idem.	Reduceerend idem	
06	M.	39	S. D.	$+35^\circ$ -20°	Asm $\frac{1}{48}$ Ash $\frac{1}{16}$	$\frac{15}{20}$ $\frac{15}{70}$	C $+$ $\frac{1}{42}$ C $+$ $\frac{1}{16}$ \ominus S $+$ $\frac{1}{20}$	Amblyopia.
13	V.	—	S. D.	$+75^\circ$ -75°	Ash $\frac{1}{36}$ \ominus Hm $\frac{1}{18}$ id.	— —	Reduceerend idem	
98	M.	22	S. D.	vert. id.	Asm $\frac{1}{10}$ \ominus M $\frac{1}{16}$ Asm $\frac{1}{12}$ \ominus M $\frac{1}{16}$	$\frac{15}{20}$ idem.	C $-$ $\frac{1}{10}$ \ominus S $\frac{1}{28}$ C $-$ $\frac{1}{12}$ \ominus S $-$ $\frac{1}{28}$	
71	V.	39	S. D.	-5° $+10^\circ$	Asm $\frac{1}{32}$ Asm $\frac{1}{30}$ \ominus M $\frac{1}{36}$	— —	Reduceerend C $-$ $\frac{1}{30}$	
83	M.	20	S. D.	— vert.	E. Ash $\frac{1}{16}$ \ominus M $\frac{1}{36}$	1 —	zwart C $+$ $\frac{1}{16}$	
06	V.	30	S. D.	id. -5°	Ash $\frac{1}{30}$ \ominus M. lev. id.	— —	C $+$ $\frac{1}{30}$ idem	
25	V.	—	S.	—	—	O.	—	Cicatrix scleroticae.
22	M.	12	D. S.	vert. Hor.	Asm $\frac{1}{18}$ \ominus M $\frac{1}{36}$ Asm $\frac{1}{18}$ \ominus M $\frac{1}{18}$	$\frac{15}{20}$ —	C $-$ $\frac{1}{18}$ C $-$ $\frac{1}{18}$	
10	V.	43	D. S.	— vert.	M $\frac{1}{3}$ Ash $\frac{1}{36}$	$\frac{20}{200}$ —	idem Reduceerend	
11	V.	—	D. S.	id. id.	Ash $\frac{1}{14}$ id.	$\frac{18}{20}$ idem.	Reduceerend idem	
89	M.	36	S. D.	$+11^\circ$ vert.	Ash $\frac{1}{16}$ id.	— —	C $+$ $\frac{1}{16}$ \ominus S $+$ $\frac{1}{36}$ idem	
61	M.	16	S. D.	-76° -76°	Asm $\frac{1}{14}$ id.	$\frac{20}{40}$ idem.	Reduceerend idem	
80	M.	22	S. D.	$+38^\circ$ vert.	Asm $\frac{1}{36}$ \ominus M $\frac{1}{24}$ Asm $\frac{1}{36}$ \ominus M $\frac{1}{24}$	$\frac{15}{50}$ 1	Reduceerend idem	
69	M.	28	S. D.	id. $+7^\circ$	Ash $\frac{1}{14}$ Ash $\frac{1}{10}$	$\frac{20}{50}$ $\frac{20}{40}$	Reduceerend idem	
34	V.	30	S. D.	vert. id.	Ash $\frac{1}{18}$ Ash $\frac{1}{24}$	$\frac{15}{40}$ $\frac{20}{40}$	Reduceerend idem	
28	M.	—	S. D.	$+20^\circ$ -20°	Ash $\frac{1}{20}$ \ominus Hm $\frac{1}{20}$ Ash $\frac{1}{36}$	— —	C $+$ $\frac{1}{24}$ \ominus S $+$ $\frac{1}{24}$ C $+$ $\frac{1}{36}$ \ominus S $+$ $\frac{1}{24}$	
72	M.	19	S. D.	Hor. id.	Asm $\frac{1}{36}$ \ominus Hm $\frac{1}{24}$ id.	— 1	Reduceerend idem	
58	M.	—	S. D.	vert. —	Ash $\frac{1}{36}$ \ominus Hm $\frac{1}{7}$ Hm $\frac{1}{24}$	$\frac{15}{30}$ $\frac{20}{20}$	C $+$ $\frac{1}{36}$ \ominus S $+$ $\frac{1}{9}$ $+$ $\frac{1}{20}$	
91	M.	44	S. D.	-20° $+20^\circ$	Ash $\frac{1}{24}$ id.	$\frac{20}{40}$ idem.	Reduceerend idem	

1867. Privaat praktijk.

Initiaal en N ^o .	Geslacht.	Leeftijd.	O.	Richting van maxim.	Refractiën.	V. met glazen.	Voorgeschreven bril.	Verdere anomalien.
B. 141	M.	24	S.	gh	—	12/200	—	Amblyopia e strab. conv.
			D.	+34°	Ash \ominus H. lev.	—	C + 1/24 \ominus S + 1/24	
B. 158	V.	21	S.	+55°	Ash 1/14	15/30	Reduceerend	
			D.	—	E	1	plat glas	
B. 846	M.	—	S.	vert.	Asm 1/36 \ominus M 1/12	1	Reduceerend	
			D.	—	M 1/9	1	idem	
B. 877	M.	38	S.	—	M 1/14	—	Reduceerend	
			D.	+45°	Asm 1/38 \ominus M 1/12	—	idem	
B. 1510	M.	32	S.	vert.	Ash 1/30	20/30	Reduceerend	
			D.	—	Ash (?)	15/100	—	Sclerotitis.
B. 179	M.	23	S.	vert.	Asm 1/16 \ominus M 1/9	15/30	C — 1/16 \ominus S — 1/16	
			D.	— 14°	id.	idem.	idem	
C. 797	M.	30	S.	vert.	Ash 1/16	—	Reduceerend	
			D.	id.	id.	—	idem	
C. 1333	M.	—	S.	+22°	Ash 1/10	15/40	Reduceerend	
			D.	— 45°	Ash 1/8 \ominus M 1/30	idem.	idem	
C. 1639	V.	45	S.	+20°	Asm 1/36 \ominus M 1/42	15/20	C + 1/36	
			D.	— 20°	Asm 1/36 \ominus M 1/30	idem.	idem	
E. 1297	V.	55	S.	vert.	Asm 1/36	15/30	C + 1/36	
			D.	id.	Asm 1/30	idem.	C + 1/30	
F. 469	V.	81	S.	—	—	—	zwart glas	Cat. sen. et strab. div.
			D.	+45°	A m 1/36	20/30	C + 1/36 \ominus S + 1/18	Catarse. incip.
G. 1487	M.	51	S.	horiz.	Ash 1/36	1	C + 36 \ominus S + 1/13	
			D.	id.	id.	idem.	idem	
G. 1262	M.	35	S.	vert.	Ash 1/16	—	Reduceerend	
			D.	+25°	Ash 1/24	—	idem	
G. 458	M.	24	S.	— 5°	Ash 1/42	1	Reduceerend	
			D.	+ 5°	id.	idem.	idem	
H. 905	V.	28	S.	hor.	Asm 1/20 \ominus M 1/24	—	C — 1/20	
			D.	—	—	—	—	Atrophis bulbi.
H. 106	M.	18	S.	+15°	Asm 1/42 \ominus M 1/24	15/20	Reduceerend	
			D.	— 62°	Asm 1/24 \ominus M 1/18	idem.	idem	
H. 226	V.	28	S.	—	H. gravior.	20/100	—	Amblyopia ex Hypermetropia.
			D.	hor.	Ash 1/24 \ominus Hm 1/24	20/40	Reduceerend	

1867. Privaat praktijk.

Initial	Geslacht.	Leeftijd.	O.	Richting van maxim.	Refraction.	V. met glazen.	Voorgeschreven bril.	Verdere anomalien.
L. 94	V.	18	S.	vert.	Asm $\frac{1}{30}$	—	Reduceerend	
			D.	id.	Asm $\frac{1}{42}$	—	idem	Strab. diverg.
S. 39	M.	37	S.	vert.	Asm $\frac{1}{11}$ \odot M $\frac{1}{30}$	—	C — $\frac{1}{11}$	
			D.	+ 60°	Asm $\frac{1}{8}$	—	idem	
S. 78	M.	65	S.	+ 5°	Asm $\frac{1}{36}$ \odot M $\frac{1}{40}$	—	C + $\frac{1}{36}$ \odot S + $\frac{1}{16}$	Scotoma.
			D.	—	—	$\frac{1}{200}$	plat glas	
H. 74	V.	67	S.	— 10°	Asm $\frac{1}{18}$ \odot M $\frac{1}{4\frac{1}{2}}$	$\frac{20}{40}$	C — $\frac{1}{18}$	Obscuratio lentis.
			D.	+ 10°	Asm $\frac{1}{12}$ \odot M $\frac{3}{2}$	$\frac{20}{200}$	C — $\frac{1}{12}$	idem
W. 32	V.	13	S.	+ 10°	Ash $\frac{1}{24}$	—	Reduceerend	
			D.	vert.	Ash $\frac{1}{18}$	—	idem	
W. 34	M.	23	S.	+ 14°	Ash $\frac{1}{30}$ \odot M $\frac{1}{80}$	$\frac{20}{20}$	C — $\frac{1}{30}$	
			D.	—	M $\frac{1}{5}$	1	S — $\frac{1}{9}$	
W. 68	V.	28	S.	vert.	Ash $\frac{1}{36}$	$\frac{15}{20}$	Reduceerend	
			D.	id.	id.	idem.	idem	
D. 33	M.		S.	+ 25	Ash $\frac{1}{10}$	$\frac{15}{40}$	Reduceerend	
			D.	— 50	Ash $\frac{1}{8}$	idem.	idem	
P. 95	M.	26	S.	vert.	Asm $\frac{1}{18}$ \odot M $\frac{1}{24}$	—	C — $\frac{1}{22}$	
			D.	vert.	id.	—	idem	

1867. Gasthuis voor Ooglijders.

L. 11	M.	60	S.	+ 50°	Ash $\frac{1}{20}$ \odot Hm $\frac{1}{8}$		Reduceerend	
			D.	— 50°	id.		idem	
L. 98	M.	40	S.	— 25°	Asm $\frac{1}{40}$	$\frac{20}{30}$	C + $\frac{1}{40}$	
			D.	+ 25°	id.	idem.	C + $\frac{1}{40}$	
L. 94	V.	21	S.	— 75°	Asm $\frac{1}{48}$	1	C — $\frac{1}{48}$	
			D.	horiz.	id.	1	C — $\frac{1}{48}$	
L. 78	V.	46	S.	vert.	Asm $\frac{1}{40}$	$\frac{17}{20}$	C + $\frac{1}{40}$	
			D.	— 40°	id.	idem.	C + $\frac{1}{40}$	
L. 931	M.	12	S.	horiz.	Ash $\frac{1}{30}$	$\frac{17}{20}$	C + $\frac{1}{30}$	
			D.	id.	id.	idem.	C + $\frac{1}{30}$	
L. 926	V.	13	S.	— 20°	Ash $\frac{1}{24}$	$\frac{15}{30}$	Reduceerend	
			D.	+ 5°	Ash $\frac{1}{16}$	idem.	idem	
L. 800	V.	30	S.	— 20°	Asm $\frac{1}{16}$ \odot M $\frac{1}{24}$	$\frac{20}{70}$	C — $\frac{1}{16}$	
			D.	+ 20°	id.	$\frac{20}{40}$	idem	
L. 758	M.	16	S.	vert.	Ash $\frac{1}{18}$	$\frac{20}{40}$	Reduceerend	
			D.	vert.	Ash $\frac{1}{24}$	idem.	idem	
L. 628	M.	19	S.	vert.	Asm $\frac{1}{24}$	1	C — $\frac{1}{24}$	
			D.	horiz.	Asm $\frac{1}{16}$ \odot M $\frac{1}{24}$	$\frac{15}{40}$	C — $\frac{1}{16}$	
L. 605	M.	13	S.	— 75°	Asm $\frac{1}{30}$ \odot M $\frac{1}{30}$	$\frac{20}{40}$	C — $\frac{1}{30}$	
			D.	+ 40°	Asm $\frac{1}{30}$	idem.	C — $\frac{1}{30}$	

1867. Gasthuis voor Ooglijders.

Initiaal en No.	Geslacht.	Leeftijd.	O.	Richting van maxim.	Refractiën.	V. met glazen.	Voorgeschreven bril.	Verdere anomalien
D. 580	M.	39	S.	vert.	Asm $\frac{1}{36}$	$\frac{15}{100}$	C — $\frac{1}{36}$	Maculae
			D.	— 35°	Asm $\frac{1}{36}$ ⊖ M $\frac{1}{12}$	$\frac{15}{40}$	idem	idem.
K. 418	M.	21	S.	+ 10°	Ash $\frac{1}{36}$ ⊖ Hm $\frac{1}{24}$	$\frac{20}{30}$	C + $\frac{1}{36}$	
			D.	vert.	Ash $\frac{1}{16}$ ⊖ Hm $\frac{1}{24}$	idem.	C + $\frac{1}{16}$	
G. 163	M.	16	S.	+ 25°	Asm $\frac{1}{36}$	$\frac{20}{20}$	Reducerend	
			D.	vert.	Asm $\frac{1}{36}$	idem.	idem	
B. 1388	V.	23	S.	— 40°	Ash $\frac{1}{20}$ ⊖ Hm $\frac{1}{36}$	$\frac{15}{40}$	C + $\frac{1}{20}$ ⊖ S + $\frac{1}{24}$	
			D.	+ 30°	Ash $\frac{1}{36}$ ⊖ Hm $\frac{1}{36}$	$\frac{15}{20}$	C + $\frac{1}{36}$ ⊖ S + $\frac{1}{24}$	
R. 1241	M.	9	S.	— 40°	Asm $\frac{1}{36}$ ⊖ M $\frac{1}{8}$	$\frac{10}{30}$	C — $\frac{1}{36}$ ⊖ S — $\frac{1}{10}$	
			D.	vert.	Asm $\frac{1}{24}$ ⊖ M $\frac{1}{8}$	$\frac{10}{40}$	idem	

1868. Privaat praktijk.

E. 31	M.	20	S.	—	M $\frac{1}{5}$	$\frac{20}{30}$	plat glas	Strab. d
			D.	vert.	M $\frac{1}{24}$ ⊖ Asm $\frac{1}{40}$	$\frac{15}{20}$	C — $\frac{1}{40}$ ⊖ S — $\frac{1}{40}$	
H. 74	M.	53	S.	vert.	Asm $\frac{1}{30}$	$\frac{15}{20}$	C + $\frac{1}{30}$ ⊖ S + $\frac{1}{36}$	
			D.	id.	id.	$\frac{15}{30}$	idem	
N. 87	M.	—	S.	— 70°	Ash $\frac{1}{20}$	—	C + $\frac{1}{20}$ ⊖ S + $\frac{1}{20}$	
			D.	+ 25°	id.	—	idem	
T. 120	M.	19	S.	vert.	Asm $\frac{1}{18}$	$\frac{20}{40}$	C — $\frac{1}{20}$	
			D.	+ 10°	Asm $\frac{1}{14}$ ⊖ M $\frac{1}{50}$	$\frac{15}{20}$	C — $\frac{1}{16}$	
H. 145	M.	38	S.	— 10°	Asm $\frac{1}{13}$	—	C — $\frac{1}{13}$	
			D.	vert.	Asm $\frac{1}{18}$	—	C — $\frac{1}{18}$	
T. 153	M.		S.	—	Hm $\frac{1}{14}$	1	S + $\frac{1}{14}$	
			D.	— 25°	Hm $\frac{1}{12}$ ⊖ Ash $\frac{1}{36}$	$\frac{15}{40}$	S + $\frac{1}{12}$ ⊖ C + $\frac{1}{36}$	
B. 486	M.	47	S.	—	—	—	S + $\frac{1}{40}$	
			D.	vert.	Ash $\frac{1}{24}$	—	C + $\frac{1}{24}$	
B. 326	M.	20	S.	— 10°	Asm $\frac{1}{16}$	—	C — $\frac{1}{16}$	
			D.	+ 10°	id.	—	idem	
K. 347	M.	22	S.	— 70°	M $\frac{1}{6}$ ⊖ Asm $\frac{1}{10}$	—	S — $\frac{1}{12}$ ⊖ C — $\frac{1}{12}$	Nystagm
			D.	+ 75°	M $\frac{1}{6}$ ⊖ Asm $\frac{1}{12}$	—	idem	idem.
B. 390	V.	32	S.	+ 75°	Asm $\frac{1}{30}$ ⊖ M $\frac{1}{12}$	—	Reducerend	Catar. l
			D.	— 30°	Asm $\frac{1}{36}$ ⊖ M $\frac{1}{20}$	—	idem	idem.
D. 444	V.	19	S.	+ 15°	Hm $\frac{1}{36}$ ⊖ Ash $\frac{1}{14}$	—	Reducerend	Strab. co
			D.	— 15°	id.	—	idem	
H. 488	M.	18	S.	—	E	$\frac{15}{20}$	zwart	
			D.	+ 10°	Asm $\frac{1}{24}$	$\frac{20}{50}$	C — $\frac{1}{28}$	tot oefen
B. 501	M.	24	S.	vert.	Ash $\frac{1}{36}$ ⊖ Hm $\frac{1}{20}$	—	Reducerend	
			D.	id.	id.	—	idem	
V. 533	M.	23	S.	+ 15°	Ash $\frac{1}{10}$	—	C + $\frac{1}{10}$	
			D.	vert.	Ash $\frac{1}{8}$	—	idem	

1868. Privaat praktijk.

Initialiaal en N ^o .	Geslacht.	Leeftijd.	O.	Richting van maxim.	Refractiën.	V. met glazen.	Voorgeschreven bril.	Verdere anomalien.
559	V.	32	S.	vert.	Asm $\frac{1}{12}$	—	Reduceerend	Dacryocystitis
			D.	vert.	Asm $\frac{1}{14}$	—	idem	
676	M.	13	S.	vert.	Asm $\frac{1}{30}$	—	Reduceerend	
			D.	—	M $\frac{1}{16}$	—	idem	
701	V.	14	S.	vert.	Asm $\frac{1}{15}$	$\frac{15}{40}$	C + $\frac{1}{16}$	
			D.	—	M $\frac{1}{5}$	$\frac{15}{30}$	S — $\frac{1}{8}$	
750	V.	41	S.	vert.	Asm $\frac{1}{24}$	—	C + $\frac{1}{24}$	
			D.	vert.	id.	—	idem	
896	M.	14	S.	+ 30°	Ash $\frac{1}{24}$ ◯ Hm $\frac{1}{12}$	$\frac{15}{100}$	C + $\frac{1}{18}$	
			D.	vert.	Ash $\frac{1}{18}$ ◯ Hm $\frac{1}{12}$	$\frac{12}{30}$	idem	
900	M.	36	S.	— 4°	Asm $\frac{1}{36}$	1	—	
			D.	vert.	Asm $\frac{1}{30}$	1	—	
940	V.	40	S.	+ 20°	M $\frac{1}{8}$ ◯ Asm $\frac{1}{36}$	—	Reduc. (lorgnet)	
			D.	— 25°	M $\frac{6}{2}$ ◯ Asm $\frac{1}{18}$	—	idem	
944	M.	22	S.	horiz.	M $\frac{1}{12}$ ◯ Asm $\frac{1}{48}$	—	Reduceerend	
			D.	— 80°	M $\frac{1}{18}$ ◯ Asm $\frac{1}{30}$	—	idem	
987	V.	20	S.	vert.	Asm $\frac{1}{36}$	$\frac{20}{20}$	C — $\frac{1}{36}$	Maculoe corn.
			D.	—	—	$\frac{20}{200}$	plat glas	
1007	M.		S.	— 15°	Ash $\frac{1}{16}$ ◯ Hm $\frac{1}{14}$	—	Reduceerend	
			D.	vert.	Ash $\frac{1}{10}$ ◯ Hm $\frac{1}{8}$	—	idem	
1047	M.	32	S.	vert.	Asm $\frac{1}{24}$ ◯ M $\frac{1}{18}$	$\frac{15}{20}$	C — $\frac{1}{24}$ ◯ S — $\frac{1}{24}$	
			D.	id.	Asm $\frac{1}{36}$ ◯ M $\frac{1}{10}$	idem.	C — $\frac{1}{36}$ ◯ S — $\frac{1}{10}$	
1048	M.	13	S.	—	E.	—	—	
			D.	vert.	Asm $\frac{1}{14}$ ◯ Hm $\frac{1}{24}$	—	C — $\frac{1}{14}$ (lorgnon)	
1060	M.	49	S.	—	Hm $\frac{1}{30}$	$\frac{20}{20}$	+ $\frac{1}{16}$	
			D.	vert.	Asm $\frac{1}{36}$ ◯ M $\frac{1}{8}$	$\frac{20}{40}$	C — $\frac{1}{36}$ ◯ S — $\frac{1}{16}$	
1093	M.	15	S.	vert.	Asm $\frac{1}{9}$	$\frac{15}{20}$	C — $\frac{1}{9}$	
			D.	vert.	id.	idem.	idem	
1104	M.	59	S.	horiz.	Asm $\frac{1}{36}$ ◯ M $\frac{1}{28}$	—	C + $\frac{1}{36}$	
			D.	id.	id.	—	idem	
1122	M.	11	S.	vert.	Ash $\frac{1}{16}$ ◯ Hm $\frac{1}{36}$	—	C + $\frac{1}{16}$ ◯ S + $\frac{1}{24}$	
			D.	id.	id.	—	idem	
1160	V.	28	S.	vert.	Asm $\frac{1}{18}$ ◯ M $\frac{1}{36}$	$\frac{15}{20}$	C — $\frac{1}{18}$	
			D.	id.	id.	idem.	idem	
1165	M.	52	S.	horiz.	Ash $\frac{1}{48}$ ◯ Hm $\frac{1}{36}$	—	C + $\frac{1}{48}$ ◯ S + $\frac{1}{16}$	Catar. levior
			D.	id.	id.	—	idem	
1182	V.	28	S.	horiz.	Ash $\frac{1}{36}$ ◯ Hm $\frac{1}{9}$	—	Reduceerend	
			D.	id.	id.	—	idem	
1201	M.	20	S.	— 15°	Asm $\frac{1}{20}$ ◯ M $\frac{1}{36}$	—	C — $\frac{1}{20}$	
			D.	+ 20°	Asm $\frac{1}{14}$ ◯ M $\frac{1}{36}$	—	C — $\frac{1}{14}$	
1342	M.	25	S.	vert.	Ash $\frac{1}{9}$ ◯ Hm $\frac{1}{28}$	—	Reduceerend	
			D.	vert.	id.	—	idem	
1349	M.	27	S.	vert.	Ash $\frac{1}{16}$	—	C + $\frac{1}{16}$	
			D.	id.	id.	—	idem	

1868. Privaat praktijk.

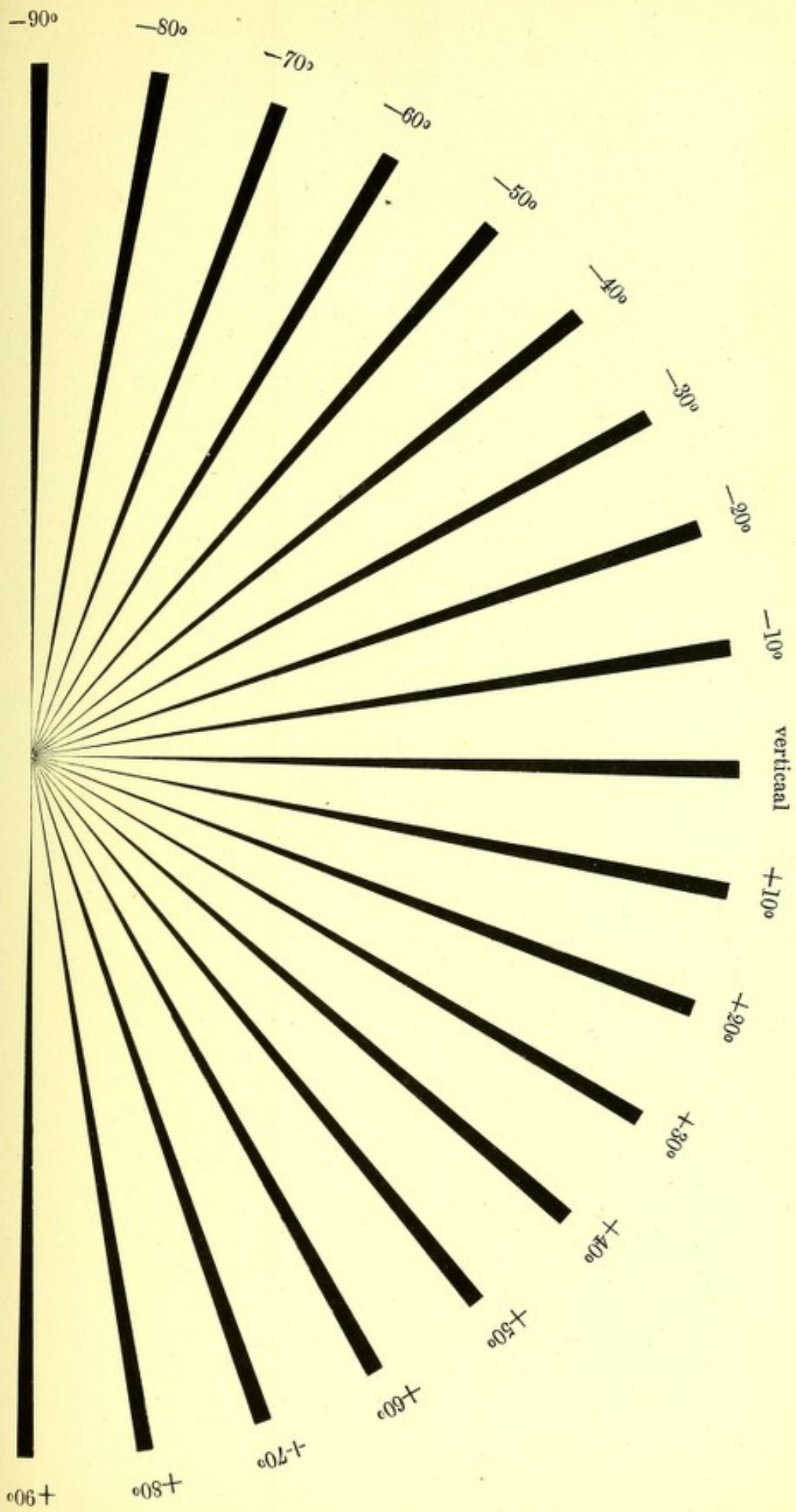
Initiaal en N ^o .	Geslacht.	Leeftijd.	O.	Richting van maxim.	Refractiën.	V. met glazen	Voorgeschreven bril.	Verdere anomalien
H. 1363	M.	17	S.	vert.	Asm $\frac{1}{48}$ \odot M $\frac{1}{18}$	—	C — $\frac{1}{48}$ \odot S — $\frac{1}{24}$	
			D.	+ 5°	Asm $\frac{1}{48}$	—	C — $\frac{1}{48}$	
K. 1382	V.	14	S.	— 10°	Asm $\frac{1}{36}$ \odot M $\frac{1}{6}$	—	C — $\frac{1}{36}$ \odot S — $\frac{1}{2}$	Nebula co neae.
			D.	+ 20°	Asm $\frac{1}{12}$ \odot M $\frac{1}{8}$	—	C — $\frac{1}{12}$ \odot S — $\frac{1}{12}$	idem.
K. 1389	M.	17	S.	horiz.	Asm $\frac{1}{36}$ \odot M $\frac{1}{7}$	—	C — $\frac{1}{36}$ \odot S — $\frac{1}{9}$	
			D.	id.	Asm $\frac{1}{36}$ \odot M $\frac{1}{9}$	—	idem	
N. 1467	M.	16	S.	— 15°	Ash $\frac{1}{36}$	—	C + $\frac{1}{36}$	
			D.	+ 15°	id.	—	idem	
R. 1524	V.	20	S.	vert.	Ash $\frac{1}{10}$	$\frac{20}{50}$	Reduceerend	
			D.	id.	Ash $\frac{1}{36}$	$\frac{20}{20}$	idem	
V. 1544	V.	11	S.	vert.	Asm $\frac{1}{36}$	$\frac{15}{20}$	C — $\frac{1}{36}$	
			D.	id.	id.	idem.	idem	
J. 1599	M.	44	S.	vert.	Asm $\frac{1}{24}$ \odot M $\frac{1}{10}$	$\frac{20}{50}$	C — $\frac{1}{24}$	
			D.	—	M $\frac{1}{24}$	$\frac{20}{70}$	plat glas	Maculae co neae.
B. 1604	M.	51	S.	vert.	Asm $\frac{1}{16}$ \odot M $\frac{1}{30}$	—	C — $\frac{1}{16}$	
			D.	id.	id.	—	idem	
L. 1682	M.	9	S.	vert.	Ash $\frac{1}{18}$	$\frac{20}{50}$	Reduceerend	
			D.	— 20°	Ash $\frac{1}{14}$	idem.	idem	
R. 1684	M.	13	S.	vert.	Asm $\frac{1}{12}$	$\frac{15}{20}$	C — $\frac{1}{12}$	Strab. d
			D.	id.	id.	idem.	idem	
L. 1697	V.	23	S.	— 15°	Asm $\frac{1}{24}$ \odot Hm $\frac{1}{20}$	—	C — $\frac{1}{24}$	
			D.	+ 20°	id.	—	idem	
V. 1698	V.	28	S.	+ 20°	Ash $\frac{1}{14}$ \odot Hm $\frac{1}{12}$	—	Reduceerend	
			D.	vert.	Ash $\frac{1}{16}$ \odot Hm $\frac{1}{12}$	—	idem	
H. 1715	M.	23	S.	vert.	Asm $\frac{1}{40}$ \odot M $\frac{1}{18}$	$\frac{20}{20}$	Reduceerend	
			D.	id.	Asm $\frac{1}{36}$ \odot M $\frac{1}{18}$	idem	idem	
H. 1621	V.	52	S.	vert.	Ash $\frac{1}{18}$	—	C + $\frac{1}{18}$ \odot S + $\frac{1}{18}$	Nebula co neae.
			D.	horiz.	Ash $\frac{1}{48}$	—	C + $\frac{1}{48}$ \odot S + $\frac{1}{18}$	idem.
P. 1626	V.	58	S.	+ 40°	Asm $\frac{1}{36}$	—	C + $\frac{1}{36}$ \odot S + $\frac{1}{24}$	
			D.	— 30°	id.	—	idem	
M. 1571	V.	53	S.	—	—	$\frac{1}{\infty}$	—	
			D.	vert.	Ash $\frac{1}{48}$	$\frac{15}{30}$	C + $\frac{1}{48}$ \odot S + $\frac{1}{16}$	
M. 1688	V.	50	S.	vert.	Ash $\frac{1}{24}$	$\frac{2}{3}$	C + $\frac{1}{24}$ \odot S + $\frac{1}{30}$	vroeger o S. weg strab. co
			D.	— 80°	id.	1	idem	
K. 1633	M.	23	S.	+ 9°	Ash $\frac{1}{10}$	—	C + $\frac{1}{10}$	
			D.	— 12°	id.	—	idem	
L. 1618	M.	20	S.	horiz.	Asm $\frac{1}{48}$ \odot M $\frac{1}{18}$	$\frac{15}{20}$	Reduceerend	
			D.	id.	id.	idem.	idem	

1868. Gasthuis voor Ooglijders.

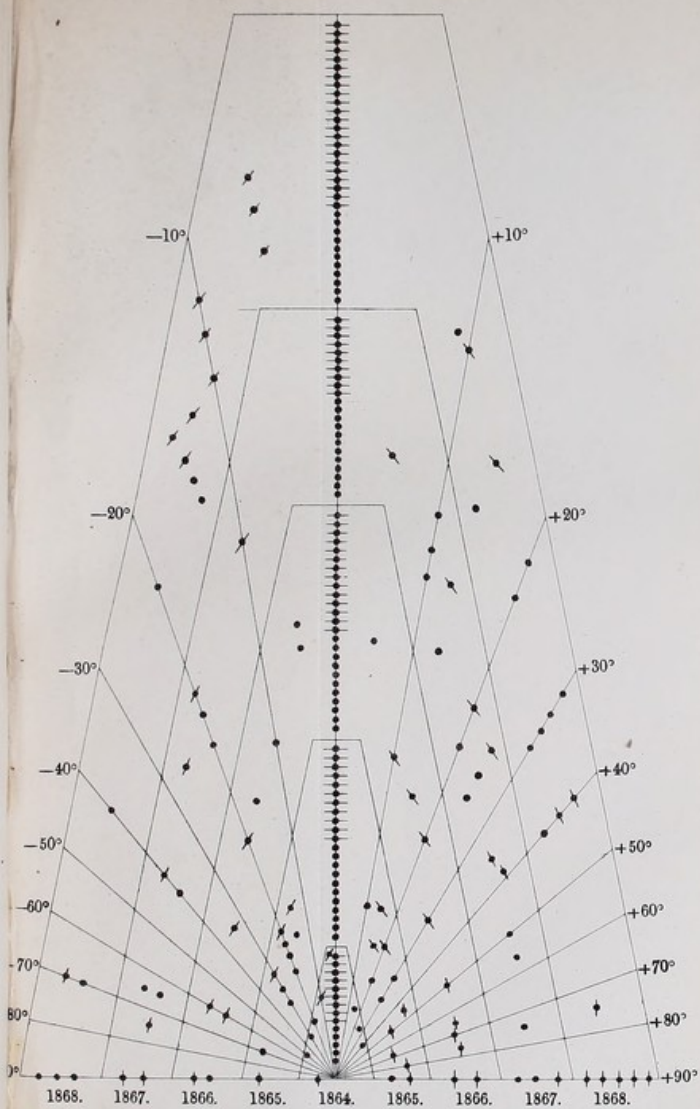
Initialiaal en N ^o .	Geslacht.	Leeftijd.	O.	Richting van maxim.	Refractiën.	V. met glazen.	Voorgeschreven bril.	Verdere anomalien.
775	V.	40	S.	horiz.	Asm $\frac{1}{36}$	$\frac{20}{50}$	C + $\frac{1}{36}$	Strab. div. Nebula Corneae.
983	V.	23	D.	—	H $\frac{1}{3}$	$\frac{20}{100}$	zwart	Aphakia.
			S.	+ 30°	Ash $\frac{1}{24}$ \ominus Hm $\frac{1}{36}$	$\frac{20}{70}$	C + $\frac{1}{24}$	Nebula Corneae margin.
			D.	—	E.	$\frac{20}{20}$	zwart	Amblyopia.
406	M.	25	S.	vert.	Asm $\frac{1}{36}$	$\frac{16}{50}$	C + $\frac{1}{36}$	idem.
			D.	id.	Asm $\frac{1}{36}$ \ominus M $\frac{1}{28}$	$\frac{10}{50}$	idem	
488	M.	33	S.	vert.	Asm $\frac{1}{16}$ \ominus M $\frac{1}{10}$	$\frac{15}{40}$	Reduceerend	
			D.	id.	Asm $\frac{1}{16}$	$\frac{15}{20}$	idem	
116	M.	43	S.	— 20°	Ash $\frac{1}{36}$	$\frac{20}{20}$	C + $\frac{1}{36}$	
			D.	vert.	Ash $\frac{1}{36}$	$\frac{15}{100}$	idem	
1133	M.	14	S.	+ 40°	Asm $\frac{1}{16}$ \ominus M $\frac{1}{16}$	$\frac{16}{20}$	C — $\frac{1}{16}$ \ominus S — $\frac{1}{16}$	
			D.	vert.	Asm $\frac{1}{16}$ \ominus M $\frac{1}{6}$	$\frac{14}{20}$	C — $\frac{1}{16}$ \ominus S — $\frac{1}{8}$	
1136	V.	14	S.	+ 10°	Asm $\frac{1}{18}$ \ominus M $\frac{1}{36}$	$\frac{15}{30}$	Reduceerend	
			D.	vert.	Asm $\frac{1}{18}$ \ominus M $\frac{1}{36}$	$\frac{14}{20}$	idem	
1338	M.	15	S.	vert.	Ash $\frac{1}{16}$ \ominus M $\frac{1}{36}$	$\frac{15}{50}$	C + $\frac{1}{14}$	
			D.	vert.	Ash $\frac{1}{14}$ \ominus M $\frac{1}{36}$	idem.	idem	
1345	M.	13	S.	— 5°	Asm $\frac{1}{16}$	$\frac{9}{20}$	Reduceerend	
			D.	+ 15°	Asm $\frac{1}{16}$	$\frac{9}{30}$	idem	
242	M.	17	S.	vert.	Asm $\frac{1}{18}$ \ominus Hm $\frac{1}{36}$	$\frac{10}{30}$	C — $\frac{1}{18}$	
			D.	id.	Asm $\frac{1}{10}$ \ominus Hm $\frac{1}{50}$	$\frac{15}{40}$	C — $\frac{1}{10}$	
337	M.	18	S.	vert.	Asm $\frac{1}{10}$ \ominus M $\frac{1}{12}$	$\frac{20}{50}$	C — $\frac{1}{10}$	
			D.	—	—	$\frac{6}{1000}$	—	Cat. traum.
1008	V.	50	S.	— 5°	Asm $\frac{1}{6}$ \ominus M $\frac{1}{12}$	$\frac{20}{50}$	C — $\frac{1}{6}$	Cat. levior.
			D.	+ 5°	Asm $\frac{1}{6}$ \ominus M $\frac{1}{8}$	idem.	idem	idem.
1144	M.	19	S.	vert.	Ash $\frac{1}{30}$ \ominus Hm $\frac{1}{12}$	$\frac{12}{20}$	C + $\frac{1}{30}$ \ominus S + $\frac{1}{12}$	
			D.	id.	Ash $\frac{1}{16}$ \ominus Hm $\frac{1}{18}$	$\frac{20}{50}$	C + $\frac{1}{16}$ \ominus S + $\frac{1}{18}$	
1201	M.	21	S.	+ 30°	Ash $\frac{1}{11}$ \ominus M $\frac{1}{16}$	$\frac{15}{30}$	C + $\frac{1}{11}$	
			D.	— 30°	id.	idem.	idem	
1296	V.	14	S.	vert.	Asm $\frac{1}{36}$ \ominus M $\frac{1}{2}$	$\frac{16}{30}$	S — $\frac{1}{10}$	
			D.	+ 20°	Asm $\frac{1}{16}$ \ominus M $\frac{1}{40}$	$\frac{15}{30}$	C — $\frac{1}{16}$	
416	V.	12	S.	+ 20°	Ash $\frac{1}{14}$	$\frac{20}{20}$	C + $\frac{1}{14}$	
			D.	—	—	$\frac{15}{100}$	—	Strab. conv.
436	M.	45	S.	horiz.	Asm $\frac{1}{24}$ \ominus M $\frac{1}{20}$	$\frac{15}{40}$	C — $\frac{1}{24}$	
			D.	id.	Asm $\frac{1}{24}$ \ominus M $\frac{1}{24}$	$\frac{15}{30}$	idem	
484	M.	15	S.	— 40°	Ash $\frac{1}{36}$	$\frac{15}{30}$	C + $\frac{1}{36}$	
			D.	+ 40°	id.	idem.	idem	
614	M.	18	S.	vert.	Ash $\frac{1}{36}$	$\frac{20}{20}$	C + $\frac{1}{36}$	
			D.	id.	id.	idem.	idem	
516	M.	26	S.	+ 40°	Ash $\frac{1}{18}$ \ominus Ht $\frac{1}{14}$	$\frac{15}{200}$	C + $\frac{1}{18}$ \ominus S $\frac{1}{18}$	Geoper. wegens strab. conv., thans insufficient.
			D.	— 20°	Ash $\frac{1}{18}$ \ominus Ht $\frac{1}{14}$	$\frac{15}{20}$	idem	
655	M.	18	S.	— 12°	Asm $\frac{1}{10}$	—	C — $\frac{1}{10}$	
			D.	+ 12°	id.	—	idem	
664	M.	18	S.	vert.	Asm $\frac{1}{18}$ \ominus M $\frac{1}{10}$	$\frac{12}{30}$	C — $\frac{1}{20}$ \ominus S $\frac{1}{10}$	
			D.	id.	Asm $\frac{1}{20}$ \ominus M $\frac{1}{10}$	$\frac{12}{40}$	idem	

1888. Gaskins voor Oeffeners

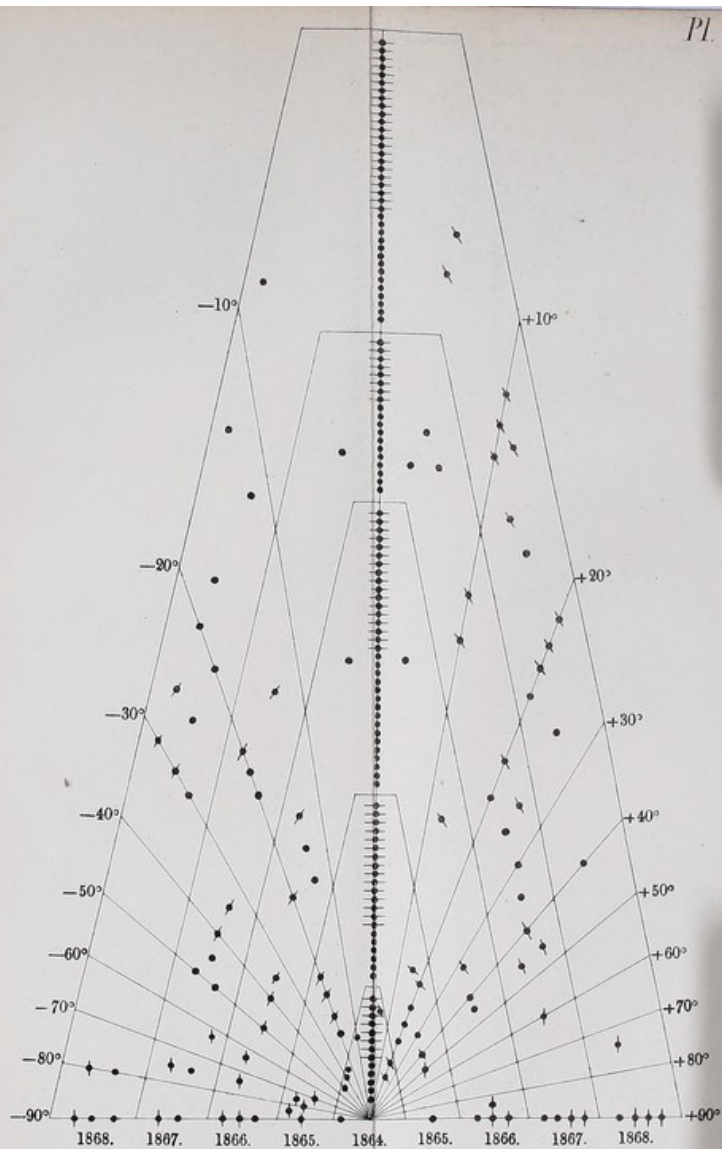
№	Naam	Bedrag	Opmerking	Totaal	Verrekening	Verrekening
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50

Linker Oogen.

Rechter Oogen.

chema, voorstellende de richting van den meridiaan van sterkste kromming van
De teekens • duiden aan de oogen met hypermetropisch

237 linker en van 235 rechter oogen, bepaald te UTRECHT, in de jaren 1864—1868.
astigmatisme, de teekens → de oogen met myopisch astigmatisme.

